

עפ"ת 4658/11/18 - מוסטפא עסלי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 4658-11-18 מוסטפא עסלי נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט ערן קוטון

המערער: מוסטפא עסלי

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

פסק דין

1. לפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בחדרה (להלן: "בית משפט קמא") שניתן בגדרי תת"ע 7105-06-18 בהעדרו של המערער, ועל החלטה שלא לבטלו.

כללי

2. לפני בית משפט קמא הונח כתב אישום בו יוחסה למערער עבירה של שימוש בטלפון נייד שלא באמצעות דיבורית בהיותו מורה לנהיגה, ובשעת הוראת הנהיגה.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 31/5/18, בשעה 10:02, על כביש מס' 4 לכיוון צפון, בהיותו ברכב פרטי (להלן: "הרכב") השתמש המערער בטלפון שלא באמצעות דיבורית בשעת הוראת הנהיגה.

3. הדיון בעניינו של המערער התקיים בבית משפט קמא ביום 8/7/18 אולם המערער לא התייצב לבירור דינו. משנוכח בית משפט קמא לדעת כי המערער הוזמן כדיון, אך לא התייצב ולא השיב לכתב האישום, ראה בכך הודאה בעובדות הנטענות בכתב האישום, והרשיע את המערער בהעדרו.

בהמשך ביקשה המשיבה לפסול את המערער מלנהוג, לפסול אותו על תנאי מלנהוג וכן להטיל עליו קנס.

בית משפט קמא החליט בגזר דינו לפסול את המערער מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של חודשיים וזאת על תנאי למשך שנתיים. כן הורה כי המערער ישלם קנס בסך 1,800 ₪ תוך 90 יום.

בקשת המערער מבית משפט קמא

4. ביום 27/8/18 הגיש המערער בקשה דחופה לביטול פסק הדין שניתן בהעדרו ובקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין.

בבקשתו טען המערער כי לא זומן כדין לדין ואין כל ראיית זימון. עוד טען כי פסק הדין ניתן ללא ידיעתו ומבלי שקיבל את כתב האישום. המערער טען כי האירוע מושא האישום זכור לו ואף התקיים ויכוח בינו לבין שוטר בשאלה אם אכן השתמש בטלפון שלא באמצעות דיבורית. המערער הסביר לשוטר שלא ביצע את העבירה הנטענת בהיותו מורה לנהיגה המבין בחוקים ופועל לפיהם. ככל הנראה מדובר בטעות בזיהוי או בלבול מצד השוטר. השוטר עזב את המקום לאחר שאמר למערער "נסיעה טובה". בתום לב סבר המערער שהעניין הסתיים או שקיימת אפשרות לפיה השוטר ישלח לו דוח באמצעות הדואר. לתדהמתו של המערער הוגש כתב אישום לבית משפט קמא והתנהל דיון בהעדרו וללא ידיעתו.

5. נטען כי למערער טענות הגנה טובות וחזקות וסיכוי לבסס הגנתו גבוהים ביותר.

זאת שכן המערער לא ביצע את העבירה הנטענת ואף אין ראיות המצביעות על כך. נהפוך הוא, המערער הוא איש חוק, מורה לנהיגה, השומר על כללי התנועה בכבוד ראש. המערער פעל בתום לב ואין מקום לפגוע בזכויותיו המהותיות לרבות זכות הגישה לערכאות. נטען כי ברשות המערער ראיות ועדים, כך שהגנתו אינה הגנת בדים.

6. לטענת המערער אין לקבל עמדה לפיה שוטר המעוניין לעצור נהג מחליט שיוגש נגדו כתב אישום מבלי שהנהג יהיה מודע לכך. על השוטר להיות שקוף, להתנהג בתום לב ובעדינות, ועליו להסביר באופן ברור לנהג, שעסקינן בכתב אישום וקיים מועד למשפט בו עליו להתייצב. כן עליו להחתיים את הנהג על ההזמנה לדין, ועל כך שקיבל את ההזמנה וידע עליה.

כיוון שהוטל על המערער עונש חמור, וכיוון שמדובר במורה לנהיגה, תיפגע פרנסתו של המערער באופן ישיר.

7. נוכח כל האמור התבקש בית משפט קמא לבטל את פסק הדין שניתן בהעדר המערער.

לבקשה צורף תצהיר חתום בידי המערער לפיו כל העובדות הנטענות בבקשתו נכונות.

8. המשיבה התנגדה לקבלת הבקשה שכן דוח התעבורה המהווה הזמנה לדין וכתב אישום (להלן: "הדוח"), נמסר למערער ביד במעמד הרישום. משכך טענה אין כל מקום לקבל את טענות המערער.

החלטת בית משפט קמא

9. בהחלטה שניתנה ביום 18/9/18 מצא בית משפט קמא לדחות את הבקשה.

10. נקבע כי המערער הוזמן כדין לשיבת ההקראה והדוח המהווה את כתב האישום נמסר לו במעמד עריכתו. טענתו ביחס לאי התייצבותו היא טענה כללית שאין בה ממש. אף טענת ההגנה היא כללית וסתמית. בית משפט קמא לא שוכנע כי בנסיבות העניין קופחה הגנתו של המערער או שמא נגרם לו

עיוות דין. אף הענישה שהוטלה אינה חורגת ממתחם העונש ההולם, ונמצאת בצד המקל שלה.

הערעור

11. המערער ממאן להשלים עם פסק דינו של בית משפט קמא ועם ההחלטה שלא לבטלו.

12. בהודעת הערעור הדגיש המערער את חשיבות קיום הדיון בנוכחותו שכן מדובר בזכות יסוד המבטיחה כי נאשם לא יישפט "מאחורי גבו". סבור המערער כי היה על בית משפט קמא לקיים דיון בבקשה ולא לדחותה ללא קיום דיון. עוד סבור המערער כי קיים חשש ממשי לעיוות דין, שכן בפיו טענות טובות המתייחסות לאשמה לגופה והוא עומד על חפותו. זאת בפרט, בהיותו מורה לנהיגה המכיר היטב את כללי הנהיגה ופועל אך ורק לפיהם.

רישיון הנהיגה הוא האמצעי היחיד לפרנסתו של המערער ופרנסת בני משפחתו. על בית משפט קמא היה לאפשר למערער להביא נימוקים וטענות אשר יש בהם להצביע על תוצאותיו העונשיות של ההליך.

13. כן נטען כי העונש שנגזר על המערער אינו עומד במתחם הענישה הראוי. עוד נטען כי לא היה מקום להסתמך על תגובת המשיבה אשר נטענה ללא ביסוס ראיתי. זאת בפרט, שעה שהשוטר, עורך הדוח, לא החתים את המערער על ההזמנה.

בית המשפט התבקש אפוא לבטל את החלטת בית משפט קמא ולבטל את פסק הדין שניתן בהעדרו של המערער.

14. בדיון חזר ב"כ המערער על טענותיו המפורטות בהודעת הערעור.

לשאלת בית המשפט הסביר ב"כ המערער כי הרשעה בגין העבירה מושא הדיון עלולה לפגוע בקידומו של מערער.

מנגד, ביקשה המשיבה לדחות את הערעור.

המשיבה הציגה את הדוח בו נרשם מפורשות כי הוא נמסר למערער ביד. בדוח אף נרשמו נסיבות המקרה. על פי האמור השוטר שהיה במצב סטטי הבחין ברכב בו ישבה לצד ההגה תלמידה והמערער ישב בסמוך לה. השוטר הבחין במערער, מורה הנהיגה, כאשר הוא מחזיק בידו הימנית טלפון נייד בצבע לבן, צמוד לאוזן ימין וממשיך בנהיגה. השוטר סימן לנהגת לעצור ואף רשם את פרטיה. כן ציין כי ברכב הייתה נוסעת נוספת.

המערער אמר לשוטר: "נכון דיברתי שיחה קצרה מה אין משא ומתן ישר דוח".

15. הוסיפה המשיבה והפנתה לגיליון הרשעותיו התעבורתיות של המערער הכולל הרשעות לא מעטות בגין עבירה זזה של שימוש בטלפון שלא באמצעות דיבורית, לרבות על ידי מורה לנהיגה ובזמן הוראת נהיגה.

זאת לצד הרשעות בעבירות נוספות הכוללות נהיגה ללא חגורת בטיחות ונהיגה במהירות העולה על המותר.

המשיבה טענה כי הדוח נמסר למערער ביד לאחר שהמערער אף הודה בביצוע העבירה שיוחסה לו. אם סבר המערער כי הפרטים הרשומים בדוח אינם נכונים ובאם באמת ובתמים לא קיבל את הדוח לידו, מצופה היה כי יתמוך טענותיו בראיות, לרבות בתצהיריהן של שתי הנוסעות ברכב, הנהגת אשר פרטיה צוינו בדוח עצמו והנוסעת הנוספת. אי צירוף ראיות לבקשה פועל לחובת גרסת המערער.

16. נטען כי טענות המערער בדבר פעילות ופעולות אך ורק על פי דיני התעבורה אינן מדויקות כלל ועיקר. למערער גיליון הרשעות תעבורתיות קודמות המעיד על הרשעות רבות בתחום התעבורה, לרבות בעבירות דומות או זהות. המערער הוא מורה לנהיגה אשר אמור לשמש דוגמה ומופת לתלמידיו אך הוא לא עשה כן. משכך אף העונש שהוטל על המערער אינו חמור כלל ועיקר. ניתן אף לקבוע כי העונש מקל עם המערער. נטען כי בית משפט קמא בחן את כלל הטענות ולא שוכנע כי הייתה הצדקה להיעדרות המערער מן הדיון. אף לא קיים חשש לעיוות דין.

דיון והכרעה

17. בחנתי את הנתונים שלפניי ושקלתי ענייניו של המערער.

זה המקום לציין כי המערער אשר עמד נחרצות על זכותו להיות נוכח במשפטו וסבר כי אף היה מקום לקיים דיון בבקשה שהגיש לבית משפט קמא, לא טרח להתייצב לדיון בערכאת הערעור בשעה היעודה. המערער הסביר את העדרו מתחילת הדיון בעומס התנועה בדרכו, זאת למרות שעורכי הדין ובית המשפט נערכו כראוי מנת להתחיל בדיון בשעה בה נקבע.

18. על המבקש לבטל פסק דין שניתן בהעדרו להצביע על קיומם של שני תנאים חלופיים.

האחד - נימוק מוצדק להיעדרות מן הדיון. השני - קיומו של חשש לעיוות דין שעה שפסק הדין יוותר על כנו.

19. אשר להיעדרות המערער מן הדיון בבית משפט קמא, בהקשר זה בדוח שהוצג לפני בית משפט קמא נרשם מפורשות כי הדוח (בו צוין אף מועד הדיון) נמסר למערער בידו.

אמנם המערער לא חתום על הדוח, אך אין מקום בשלב הנוכחי להטיל ספק בדבר המסירה, שעה שטענות המערער לא גובו בראייה כלשהי ולמעשה אף תמכו באמור בדוח.

ראשית, אישר המערער קיומו של מפגש עם שוטר.

שנית, אישר המערער שיחה על אודות שימוש בטלפון הנייד בעת הנסיעה ברכב ובעת הוראת הנהיגה.

שלישית, ברכב היו שתי נוסעות, אחת מהן נהגה ופרטיה אף נרשמו בדוח. בהעדר תצהירים של השתיים אשר היו עשויים לתמוך בטענות המערער, אין מקום להטיל ספק באמור בדוח, בפרט שאי-הגשת תצהיריהן מחזק את האמור בדוח.

משאלו פני הדברים, לא שוכנעתי כי הייתה הצדקה להיעדרו של המערער מן הדיון שהתקיים בבית משפט קמא. אף היעדרות המערער מתחילת הדיון שהתקיים בערעורו מאפילה במובן מסוים על רצונו העז להיות נוכח במשפטו בבית משפט קמא ומשליכה על רצינות טענותיו.

20. אשר לתנאי השני, לא שוכנעתי כי נגרם למערער עיוות דין שעה שנשפט בהעדרו.

לעניין זה נפסק ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' סאלם (25.3.18) -

"כאמור, אין די בהכחשת העבירה בכדי להקים חשש לעיוות דין (עניין נג'אר). בעניין סמארה, טען המבקש כי אדם אחר נהג ברכבו במועד ביצוע העבירה, ולראיה צורף תצהירו של אותו אדם. נקבע, כי אין בכך די על מנת לבסס טענה של עיוות דין, שכן "תצהירו של מר יוסף סמארה, אשר ממנו עולה כי הוא ביצע את העבירה, הינו תצהיר סתמי, ואין בתוכנו כדי להעיד באילו נסיבות בוצעה העבירה, וכיצד זכור למגיש התצהיר מה היו מעשיו... כשנה טרם הגשתו של התצהיר" (וראו גם, רע"פ 2754/12 ביסמוט נ' מדינת ישראל (19.4.2012)). ברע"פ 222/13 מחמוד נ' מדינת ישראל (17.1.2013) נדחתה טענה לקיומו של עיוות דין בשל עונש פסילה ממושך שנגזר על המבקש. נקבע, כי משהוטל על המבקש עונש הפסילה המינימאלי הקבוע בעבירה בה הורשע "קשה לראות כיצד נגרם לו עוול כלשהו מבחינה זו". גם טענה בדבר פגיעה קשה בפרנסה אינה מובילה למסקנה כי מדובר בעיוות דין (עניין אלפונסו). ברע"פ 4624/13 קוזניצוב נ' מדינת ישראל (27.8.2013), נקבע כי אין די בתצהיר לאקוני, אותו צירף המבקש לבקשתו לביטול פסק הדין, שבו הועלתה טענה כללית וסתמית לפיה הוא סבור כי הוא לא ביצע את העבירה, כדי לבסס עילה של חשש ממשי לעיוות דין".

21. המערער טען כי הוא מקפיד לקיים את דיני התעבורה, אך הוברר כי רשומות לחובתו הרשעות קודמות לא מעטות בתחום התעבורה, ובהן מספר הרשעות בעבירות דומות או זהות לעבירה מושא ההליך.

יתרה מכך, המערער טען בדיון וכך אף טען בא כוחו, כי הרשעה בגין העבירה מושא הדיון עלולה לפגוע בקידומו. הטענה אינה מתיישבת עם המפורט בגיליון ההרשעות הקודמות.

זאת ועוד, המערער הודה בביצוע העבירה שיוחסה לו בדוח וכאמור לא סתר את עובדות המקרה באמצעות ראיות ועדויות אשר יכול היה לזמן או להמציא.

22. בנסיבות אלה, אין חשש כי נגרם למערער עיוות דין בעת שנשפט בהעדרו.

23. אף העונש שנגזר על המערער אינו חורג ממתחם הסבירות ואינו מחמיר. המערער האמון על הוראת

הנהיגה אמור לשמש דוגמא ומופת לאחרים. משכך יש ממש בטענת המשיבה לפיה בית משפט קמא הקל עם המערער, בפרט לאחר שהמשיבה ביקשה לפסול את רישיון הנהיגה של המערער גם בפועל, ולא להסתפק בפסילה על תנאי.

24. נוכח כל האמור איני סבור כי יצאה שגגה מלפני בית משפט קמא שעה ששפט את המערער בהיעדרו וכאשר לא נעתר לבקשה לבטל את פסק הדין.

אין בידי אפוא להיעתר לערעור.

הצדדים הסכימו כי פסק הדין יינתן בהיעדרם

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

ניתן היום, כ"ח כסלו תשע"ט, 06 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.